REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
Prețul inserțiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea, Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor.; pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 191 Brașov, Sâmbătă-Duminecă 31 August (13 Septemvrie) 1908.

La moartea unui publicist ungur.

Foile din Budapesta anunță moartea lui Max Falk, care a fost timp de aproape patruzeci de ani redactor și director al ziarului „Pester Lloyd"; cele mai multe dedică memoriei lui articoli mai lungi. Nu voim să facem nici biografia lui Falk, nici n'avem de gând să trecem în revistă ceeace se scrie în foile maghiare despre el. Dacă totuși am luat condeiul a scrie ceva în legătură cu moartea acestui publicist și politician „naționalizat", o facem pentru a ne reaminti rolul însemnat ce l'a avut el la amintita foaie în era dualismului, până la venirea la putere a coaliției maghiare, în toate cestiunile ce priveau raporturile dintre partidul liberal dela putere și dintre naționalitățile și confesiunile diferite din țările coroanei Sf. Stefan.

Ziarul redigeat de el era susținut de un consorțiu de capitaliști, comercianți și intreprinzători evreo-maghiari, cari se concentraseră la „clubul Lloyd" și-și pescuiau interesele lor în apa turbure a partidului liberal dela putere, care începând dela Deak a trecut prin mai multe faze până ce a fost răsturnat de opoziția flămândă a celor ce se grupaseră în jurul steagului purtat de Ludovic Kossuth.

Max Falk, care a trăit aproape 80 de ani, a fost fără îndoială unul din publiciștii cei mai de frunte ai Maghiarilor, el s'a deosebit numai de tovarășii săi prin aceea, că a scris nemțește pentru apărarea și promovarea intereselor partidului maghiar dela putere și a fost așa zicând creatorul acelei presse mercenare, care prin mediul limbei germane lățea ideile și sprijinea nizuințele guvernelor maghiare nu numai în afară, ci și înăuntru față cu lumea germană și acele pături ale intelectualilor de toate limbile, cari mai bucuros ceteau nemțește și erau înclinați a atribui ceva mai multă obiectivitate foilor scrise în limba aceasta.

N'a existat până acuma ziarist ungur, care să fi știut să scrie așa și să învârtească fraza cu atâta dibăcie, încât partea cea mai mare dintre cetitori să creadă că este omul cel mai sincer și în cele mai multe cazuri să nu vadă imediat că se preface și să nu cunoască perversitatea țintei sale. In „Pester Lloyd" scriea câteodată, încât îți venea a crede, că este apostolul bunei înțelegeri și al păcii între Maghiari și Nemaghiari. Falk știa să sucească frazele într'un mod încât totdeauna făcea un efect adânc asupra naivilor mai ales, de cari erau și sunt și azi legion la popoarele nemaghiare.

După ce adusese în timpul absolutismului ca ziarist în Viena servicii însemnate incontestabile cauzei maghiarismului, Falk fù chemat la recomandația lui Deak ca profesor de limba și literatura maghiară al împărătesei Elisabeta. De atunci începe cariera sa devenind un an mai târziu redactor-șef al lui „Pester Lloyd" și doi ani mai târziu fiind ales deputat dietal. In periodul deakist Falk scriea cu atâta însuflețire despre marile avantagii, ce le ar oferi legile școlare și art. de lege 44 din 1868 naționalităților, încât mulți foarte mulți chiar și din sânul intelectualilor români, erau înclinați a crede că în adevăr lăsânduni-se terenul cultural nedisputat și neturburat, vom putea să ne ferícim sub oblăduirea ungurească. După ce se făcu fuziunea și a venit la cârmă Tisza Koloman, „Pester Lloyd" își continuă tactica echivocă și Falk știa să învârte frazele cu o virtuozitate încât totdeauna cloncluziunile sale erau în favorul regimului arbitrar tiszaist. El mai avea un metod deosebit, prin care știea să țină mereu încordată atențiunea clerului nostru înalt asupra celor ce le spunea, a sfaturilor ce le da arhiereilor noștri. Ajunsese într'un timp ca aceștia să stea cu totul sub înrâurința articolelor din „Pester Lloyd". De aici și-au luat pe la 1884 și așa numiții „viitoriști" îndemnul și curajul de a pune în lucrare formarea unui partid moderat român, dar s'au convins curând că au fost duși pe ghiață, căci însuși Tisza le-a declarat, că n'are lipsă de ei.

Tactica machiavelică a acestui publicist de frunte al erei tiszaiste mult rău a cauzat naționalităților, mai ales prin chipul cum știa el să seducă străinătatea, informându-o fals și tendențios în detrimentul nostru. Intre cei slabi de ânger și naivi era stereotipă întrebarea ce zilnic s'auzia prin casinuri, cafenele, sale de lectură, prin compartimentele vagoanelor, etc.: „Ai cetit ce scrie „Pester Lloyd?".

Dacă Max Falk și-a câștigat merite pentru maghiarism pe timpul lui Bach, când era și el persecutat pentru naționalismul său cum sunt perzecutați azi așa zișii agitatori ai naționalităților, atunci acest merit a fost întunecat mult de isprăvile sale dela „Perster Lloyd", prin cari a contribuit atât de fatal la destrăbălarea spiritului public și la demoralizarea ce a lățit'o regimul liberal tiszaist în țară, a căreia urmări, cum ne arată evenimentele de azi, sunt încă necalculabile.

Adunare poporală. Pe Duminecă 20 Sept. n. este convocată o adunare poporală în Băița, în care își va face darea de samă deputatul Vasile *Damian*. La această adunare vor lua parte și deputații Dr. Vlad și Dr. I. Suciu.

Boznia cere constituție. Numărul de Joi al ziarului bosniac »Srbska Rec« publică textul memoriului adresat de către coaliția sârbo-mohamedană ministrului comun de finanțe, baronul Burian, prin care se cere acordarea constituției, accentuându-se că Bosnia nu are nevoie de o dietă provincială, ci de un parlament modern. »Neue Fr. Presse« e informat, că baronul Burian consideră memoriul, prin care se cere constituție pentru Bosnia, ca pornind din inițiativa a două grupuri de partid și că în curând se vor lua măsurile pentru convocarea unei ședințe a reprezentanților cercurilor.

După o știre din Viena, social-democrații, cehii și slavii de sud vor propune în viitoarea sesiune a delegațiunilor să se acorde constituția provinciilor ocupate.

Prim-ministrul Sturdza la Viena. »Pester Lloyd« publică următoarele cu privire la întrevederea pe care d-l Sturdza, primministrul român a avut-o la Viena cu baronul de Aehrenthal: »Cu ocazia călătoriei sale spre Carlsbad, d-l Sturdza primul ministru român, a avut după cum se știe, în Viena, o întâlnire cu baronul d'Aehrenthal. De atunci încă primul ministru român și-a exprimat dorința să mai aibă o întâlnire cu ministrul de externe, cu prilegiul întoarcerei sale de la băi. Baronul Aehrenthal i-a satisfăcut această dorință și Sâmbătă seara, când s'a întors dela Berchtesgarden, a dat o cină la Jockey club în onoarea primului ministru român. La această cină a luat parte baronul Aehrenthal, ministru președinte Sturdza, însărcinatul român de afaceri Cantacuzino; Filidor, directorul ministerului de externe, șeful celei de a doua secțiuni a ministerului de externe von Müller și șeful secțiunei comerciale Mihailovici. După cină a avut loc o lungă conferință între cei doi miniștrii«.

Infrățirea dintre Cehi și Francezi. — Membrii consiliului municipal din Paris, cari au visitat zilele acestea Praga, au dat un banchet în onoarea consiliului comunal din Praga. La acest banchet, d-l Cherieux, președintele consiliului municipal din Paris, a rostit o cuvântare, exprimându-și credința, că amiciția franco-cehă va fi vecinică. La acest toast a răspuns primarul orașului Praga, Dr. Gross, care a declarat că amiciția franco-cehă va fi neclintită. Parisul e sora iubită a orașului Praga. Prietenia ambelor națiuni datează de sute de ani. Primarul Gross a încheiat toastul său cu următoarele cuvinte:

»In lupta viitoare pentru cultură și umanitate, Cehii vor merge întotdeauna alături de Francezi«.

Viitorul congres panslavist. Ziarele rurești anunță că viitorul congres panslavist se va întruni la 18 Decemvrie la Varșovia. Congresul acesta se va ocupa cu rezoluțiunile adoptate de congresul recent din Praga. La congresul din Varșovia, la care vor azista optsprezece reprezentanți ai

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

André Theuriet.

In fereastra mea.

Trad. de M.

Am deprinderi sătești și mă scol înainte de *Angelus*-ul din oara șase. E timpul cel mai bun de lucru, mai ales în anotimpul cald. In ceasul acesta de dimineață ulița e tăcută și aproape deșartă. Muncitori răzleți cutreeră lungile trotuare spre atelierele lor. Doară lăptarul și lăptăreasa prind a ridica obloanele dela ferestrile prăvăliei. In caturile de sus e încă liniște deplină; — lăsturiu care sbârnăe trecând ca niște săgeți pe deasupra acoperișelor, și eu, încătit în fereastră, suntem singurele ființe, cari ne bucurăm de răcoarea dimineții și cari contemplăm soarele urcând într'o aureolă purpurie de aburi turnul bisericei din apropiere.

Alaltăeri, cu toate acestea, am băgat de seamă că nu eram unicul privitor al deșteptării uliții. In otelul mobilat din fața casei mele, o fereastră era deschisă înapoi la aceeași înălțime ca și a mea, și puteam urmări mișcarea de colo până colo, îngrijată, a persoanei care ocupa odaia. De obiceiu, locuitorii otelului acestuia nu se scoaiă de dimineață, și cu riscul de a fi indiscret mă pusei să observ curios pe drumeață, — căci era femeia aceia care se scula înainte de soneria lui *Angelus*. Ea putea să aibă douăzeci ori douăzeci și doi de ani. Se peptănase acuma și îmbrăcată sumar cu o cămașă albă și cu niște foi de culoare închisă, era ocupată cu pieptănatul rochiei, — o simplă rochie neagră care nu mai părea acuma prea nouă și pentru care ea avea îngrijire de mamă. Abia o atingea cu peria, apoi, cu un ștergar înmuiat, ridica cu delicateță firele de praf dintre cusături și dintre crețe. Incadrată în tocurile ferestrei, cu piciorul pe un scaun, ea se înclina spre rochia așezată pe genunchi, așa că puteam fără să fiu văzut, s'o observ în față și în profil. Era bine făcută; fără a fi frumoasă, ea avea o fizionomie deschisă și interesantă, față puțin cam pârlită, ochi mari, păr castaniu prelins pe o frunte bombată și inteligentă. Avea o înfățișare sigură, dar nu obraznică. Siguranța aceasta părea că-i provine dintr'un exercițiu precoce al voinței și al inițiativei; ea nu înlătura un onest cumpăt, căci auzind fără îndoială sgomot la ușa odăii sale, și temându-se să nu fie surprinsă în îmbrăcămintea ei sumară, tânăra femeie tresări de odată și se aruncă înapoi cu un gest de spaimă rușinoasă.

După ce-și mântui lucrul ei de curățit, părăsi fereastra pentru o clipă și reapăru apoi în modesta ei rochie neagră, cu talia sveltă, cu pieptul bombat. Sub stofa coaptă deja a corsagiului o văzui luând după masă un carton mare de desemn și închizând într'ânsul un echer și o linie lată, noi de tot. Curând după aceea, pe la vreo șapte ceasuri, ea eși din otel, — având pe cap o plărăie neagră de paie, cu cartonul la subțioară, — și se îndrepta spre cheiu. — Atunci înțelesei. — Tânăra femeie sârguincioasă era o institutoare din împrejurimile Parisului, venită să susție un concurs ori un examen în oraș.

* * *

Și ea îmi aduse aminte de acele îngrămădiri de fete tinere pe cari le observasem în fiecare zi în strada Cărămidăriilor, în ușa acelei zidiri care slujește, pe rând, la expoziții și la examene. Văzui din nou toate acele tinere capete îngrijate, toate acele fetișcane între patrusprezece și douăzeci de ani, cu degetile înegrite de cerneală, cu creerul tixit de noțiuni științifice și literare înmagazinate în pripă. Unele, acelea cari aveau ceva stare, veneau acolo ca să se supuie unui capriciu al modei și ca să satisfacă un vanitos punct de onoare, — altele se îmbulzeau acolo ca să cucerească un brevet care să le asigure speranța tare condiționată, vai! a câștigării unei pâini oneste. — Institutoarea mea din otelul mobilat trebuia să aparțină acestei de a doua categorii. — Și mă simțeam cuprins de compătimire gândindu-mă la aceste tinere fete închise, zile întregi în maghernița acea de scânduri, în fața unei dictări a unei compuneri asupra unui subiect istoric ori asupra unui desemn de ornament, îmi ziceam că e dureros să obligi pe căldurile acelea senegaliene, aceste tinere organizațiuni să-și tortureze creerul și să-și încordeze nervii spre a răspunde încâlcitelor întrebări ale examinatoarelor. Mă întrebam dacă n'ar fi pentru unele, vre-o aprindere de creeri ori vre-o boală nervoasă cel mai clar rezultat al acestei probe obositoare. Plânsei din toată inima, mai ales pe institutoarea în rochie neagră, pe care o văzui azidimineață, plecând fără măcar să mănânce ceva.

* * *

I-am pândit înapoiarea în aceeași seară. Ea întră pe la oara șease, cu cartonul cel mare de desemn. Părea prăpădită de oboseală, sdrobită totde-odată de emoțiile zilei și de căldura care era înăbușitoare. Abia întoarsă în odaie, fără să se îndoiască că putea să fie văzută, ea își scoase rochea cea neagră și o înlocui cu o camizolă albă; cu pletele răsfirate, ca să fie mai liberă, ea își scoase din carton caiete și cărți și cu coatele pe o masă se puse, nefericita să-și pregătească exame

slavilor din Boemia şi numeroşi delegaţi ai slavilor din sudul Europei, se va sărbători înfrăţirea ruşilor cu polonii.

Consiliul comun de miniştri.

In locuinţa ministrului bar. Aehrenthal din palatul din Buda, s'a ţinut alaltăeri după amiazi anunţatul consiliu de miniştri, care a durat timp de peste 4 oare. Consiliul a fost presidat de bar. Aehrenthal. Miniştrii au desbătut mai întâiu afacerile, cari stau în legătură cu întrunirea delegaţiunilor, şi în legătură cu regularea plăţilor ofiţerilor au stabilit în definitiv budgetul comun. Din causa întrunirei dietelor ţărilor din Austria, convocarea delegaţiunilor, s'a amânat cu câte-va zile. Ele vor fi convocate probabil pe primele zile ale lunei Octomvrie.

Un obiect însemnat dela ordinea zilei a fost şi raportul ministrului comun de finanţe bar. *Burian* privitor la călătoria recentă ce a întreprins'o în Bosnia. Intre altele ministrul comun de finanţe a raportat şi despre efectul, ce l'au avut evenimentele din Turcia asupra locuitorilor musulmani şi sârbi din Bosnia. »Bud. Hirlap« este informat că în consiliul de miniştri n'a fost vorba ca Bosniei să i-se dea constituţie sau o altă representanţă parlamentară. Ministrul Burian n'ar fi însă în contra acordărei unor reforme, prin cari să se asigure locuitorilor din Bosnia şi Herţegovina anumite libertăţi. In privinţa aceasta bar. Burian va face un amănunţit raport în delegaţiuni.

De încheiere ministrul Aehrenthal a adus la cunoştinţa consiliului resultatul intrevederilor sale recente cu secretarul ministerului german de externe Schön şi cu ministrul de externe al Italiei Tittoni şi a expus punctul său de vedere privitor la cestiunea macedoneană şi la evenimentele din Turcia. S'a atins şi cestiunea marocană.

După ştiri din Viena consiliul comun de miniştri ar fi hotărât amânarea terminului convocării delegaţiunilor pe motivul, că au voit să dea bar. Burian ocasiune să întreprindă o nouă călătorie prin Bosnia, pentruca pe basa unui nou raport amănunţit guvernul comun să poată lua hotărâri în ce priveşte reformele, ce au a se introduce în ţările ocupate. După o altă versiune prin amânarea aceasta miniştrii comuni vreau să câştige timp, ca să se poată înţelege cu guvernul maghiar în privinţa cestiunilor militare pendente.

Congresul studenţimei române. Din Iaşi se anunţă, că în urma întrunirei de Joi a studenţilor Ieşeni s'au hotărât următoarele cu privire la congresul studenţesc. Va fi proclamat preşedinte de onoare d-l Haret şi vice-preşedinţi rectorii celor două universităţi. D-l Dr. Lascu a fost ales preşedinte activ. S'a ales un comitet compus din 24 membrii, cari vor stabili ordinea congresului. D-l *Cuza* va vorbi despre cultura naţională în România. D-l *Iorga* va vorbi despre cultura naţională a românilor de pretutindeni. D-l *Gherea* va vorbi despre cultura naţională a românilor din Basarabia şi d-l D. *Diamandi* despre cultura naţională a românilor din Macedonia.

Jubileul lui Tolstoy.

Din Petersburg se anunţă, că primul ministru Stolypin, care n'a aflat decât din ziare de procederea Sf. Sinod în contra lui Tolstoy, va chema sinodul la răspundere. Stolypin, care nu aprobă această procedare după cum nu aprobă nici purtarea mai multor guvernatori, a trimis telegrafic instrucţiuni tuturor guvernatorilor *să tolereze serbările în onoarea lui Tolstoy şi să nu împedece nici o solemnitate.*

După ce a cetit declaraţia sinodului, ţarul şi-a exprimat dorinţa ca oraşele şi corporaţiile să aibă desăvârşită libertate de a serbători pe Tolstoy.

Presa a început sărbătorirea încă de Joi. Ziarul »Nowoje Wremja« a apărut într'o splendidă ediţie consacrată sărbătoritului.

Un număr de 200 distinşi bărbaţi politici scriitori şi savanţi au lansat un mişcător apel, invitând poporul rus să formeze o »Ligă Tolstoy«, care să lucreze pentru desfiinţarea pedepsei cu moarte.

Primăria oraşului Petersburg a trimis contelui Tolstoy o telegramă de felicitare cu prilejul celei d'a 80-a aniversări a naşterei sale.

Uniunea universităţilor naţionale ruseşti a trimis lui Tolstoy următoarea telegramă:

»Liga universităţilor naţionale ruseşti din Petersburg vă felicită din inimă la a 80-a aniversare a naşterei folosindu-se de acest prilej pentru a aduce mulţumiri artistului şi profesorului, care a fost timp de decenii sprijinul şi tovarăşul maselor naţionale, care a trâmbiţat dragostea şi frăţia, care a venit în ajutorul slabilor şi supuşilor cu puterea talentului său, care a luptat în contra puterei întunerecului şi a stăpânirei şi administraţiei ignoranţei şi care a accentuat necesitatea şi importanţa luminărei claselor poporale ca singurul mijloc pentru a se crea o viaţă mai bună şi o demnă existenţă omenească.«

STIRILE ZILEI.

— 30 August v.

Dela şcoalele medii gr. or. române din Braşov. *Examenul script. de maturitate* se va ţinea la gimnaziu în 1, 2, 3 şi 4 Sept v., tot atunci se vor face şi înscrierile.

Pe *Sâmbătă în 6 Sept. v.*, este proiectată *escursiunea şcolară la Poiană.*

In 13 (26) Sept. se va ţinea examenul oral de maturitate la gimnaziu.

Boala mitropolitului Mihalyi. Din Budapesta se anunţă, că Mitropolitul Dr. Victor Mihalyi a fost supus Joi unei operaţiuni, care a reuşit pe deplin.

Din Sinaia se anunţă îmbucurătoarea ştire că Regele Carol a început să se simtă din ce în ce mai bine. Suveranul s'a restabilit de oboseala, pe care i-a pricinuit'o examenul medical şi a început să-şi recapete noi forţe în urma alimentaţiunei mai nutritive ce i-s'a prescris.

In interesul universitarilor români, cari îşi fac cursurile universitare la Budapesta aducem ştirea, că Magn. Sa d-l Dr. Iosif *Popovici*, docent de limba şi literatura română, îşi va începe cursurile semestrale odată cu ceilalţi profesori. Atragem de cu vreme atenţiunea tinerilor de a se înscrie la aceste cursuri ale Magn. Sale d-lui Dr. Iosif Popovici, care este unul dintre puţinii noştrii bărbaţi de ştiinţă cu alese pregătiri şi dela care tinerii noştri, crescuţi în mare parte în şcoale streine, vor putea primi cele mai frumoase inviaţiuni pe terenul ştiinţific al limbei şi literaturei româneşti. D-l Dr. Iosif Popovici va deschide cursurile d-sale cu: 1) Poezia populară (epică, un colegiu 2 ore pe săptămână) 2) Fisiologia sunetelor limbei româneşti (un colegiu 1 oră pe săptămână) ambele colegii în limba românească. In ungureşte va ţinea cursuri despre »Gramatica elementară pentru începători, săptămânal 2 ore. »Drapelul«.

»Fondul episcopul Nicolae Popea pentru masa învăţăceilor«. Comitetul »Reuniunei sodalilor români din Sibiiu«, luând act de mulţămita conzistorului diecesan din Caransebeş pentru condolenţele adresate de meseriaşii din Sibiiu din prilegiul morţii bunului archiereu Nicolae Popea, comitetul cu considerare la faptul că P. S. Sa şi-a testat o mare parte a averii pentru clasa meseriaşilor şi cu considerare la împrejurarea că P. Sa a fost naşul steagului Reuniunei şi unul din cei mai calzi sprijinitori ai ei, a luat hotărârea ca »fondul masa învăţăceilor meseriaşi« să poarte pe veci numele »Fondul episcopul Nicolae Popea pentru masa învăţăceilor«. Tot în acea şedinţă comitetul a luat act cu mulţămită de darul de 20 cor. făcut acestui fond de Preacuvioşia Sa d-l vicar Vasile Mangra din Oradea mare în loc de cunună peritoare pe cosciugul blândului episcop Nicolae Popea.

Regina României şi defuncta Impărăteasă Elisabeta. Un ziar vienez publică un foileton datorit reginei Elisabeta a României şi întitulat: *Elisabeta.* In acest foileton, care e scris cu prilejul celei d'a 10 aniversare a morţei împărătesei Elisabeta a Austriei, Carmen Sylva scrie între altele: »Marele poet, neînţeles şi martirizat (Heine) şi marea împărătească neînţeleasă şi martirizată, aveau o soarte identică. El legat de patul suferinţei, ea căutând liniştea pe care n'o putu găsi decât în mormânt«. Intregul foileton e un himn de laudă pentru poetul Heine şi împărăteasa Austriei.

Imbulzeală mare la şcolile din Blaj. Din Blaj aflăm, scrie »Libertatea«, că înscrierile la gimnaziul gr. cat. de acolo s'au încheiat ăstan în mijlocul unei îmbulzeli deosebite a tinerimei. S'au înscris de toţi nu mai puţin ca 520 studenţi! Imbulzirea se poate înţelege şi din faptul, că de pildă în clasa VII gimn., în care la alte gimnazii studenţii sunt relativ puţini, la Blaj s'au primit 68 de inşi, cât iartă legea mai mult! Iar 14 inşi au fost respinşi pentru lipsa de loc! Asemenea au fost mulţi tineri respinşi din clasa 5-a, nemai fiind loc şi pentru ei. Lucrul e a se înţelege aşa, că tinerii români, tractaţi foarte maşter, daţi chiar înapoi pe la şcolile străine, îşi caută refugiul la şcolile noastre româneşti. Şi acestea, durere, uite, nu-i pot încăpea pe toţi!

Moartea unui ziarist. Dr. Max Falk, unul dintre cei mai de seamă ziarişti unguri, care a fost peste treizeci de ani primul redactor al lui »Pester Lloyd«, a încetat alaltăeri din viaţă.

In temniţa ordinară din Timişoara a intrat Mercuri in 9 Septemvrie n. d-l N. *Mitru*, redactorul foii »Plugarul român«, unde va sta 4 zile pentru un articol publicat pe timpul alegerilor de deputaţi dietali.

Exodul membrilor români din direcţiune băncii de asigurare »Transilvania«. D-nii Ioan de Preda. Demetriu Comşa, P. Muntean, N. Togan si V. Fincu, foşti membrii în direcţiunea şi comitetul de supraveghere al băncii »Transilvania« din Sibiiu, publică în ziarul »Lupta« o declaraţiune, în care spun, că în urma alegerii unei persoane nepotrivite în postul de director executiv al băncii »Transilvania«, deşi au protestat contra acestei alegeri, se văd nevoiţi a eşi din direcţiunea, respective din comitetul de supraveghere a băncii »Transilvania« lăsând toată responzabilitatea pentru faptele, săvârşite în detrimentul institutului, majorităţii săseşti, rămase acum singură stăpână asupra soartei institutului.

Necrolog. Subsemnatul oficiu parohial gr. or. român cesar şi regesc militar din loc, anunţă cu adâncă durere tuturor rudeniilor, pretinilor şi cunoscuţilor că Prea Onoratul Domn **Simon Popoviciu**, *protopresbiter ces. şi reg. militar în retragere*, în urma unui morb îndelungat, azi în 9 Septemvrie st. n. la 11 oare a. m. a trecut la cele eterne în etate de 75 ani, împărtăşit fiind cu Sf. Taine. Rămăşiţele pământeşti ale binemeritatului defunct se vor aşeza spre vecinică odihnă Vineri, în 11 Septemvrie st. n. la 3 oare p. m. din casa mortuară a spitalului militar (Garnisonsspital, Schewisgasse) în cimiterul militar din loc. Fie-i ţărâna uşoară şi memoria binecuvântată! — *Sibiiu*, 9 Septemvrie n. 1908. *Oficiul parohial militar.*

— In Mintiul-român a încetat din viaţă în 10 Sept. *Ludovica Bulbuc* născ. Chitta, în al 52-lea an al vieţii şi al 33-lea al fericitei sale căsătorii. Inmormântarea se va face astăzi. Pe răposata o deplâng Ioan Bulbuc preot gr. cat., ca soţ. Traian şi Octavian, ca fii şi Maria şi Susana, ca surori.

Pentru masa studenţilor români din Braşov au întrat dela: D-l Dr. Gh. Dobrin advocat, Lugoş, Cor. 30, d-l Dr. Cornel Jurca advocat, Lugoş, Cor. 20, şi d-l Petru Roşca, profesor, Braşov şi soţia sa din prilejul cununiei lor (30 Aug. v. a. c.) 20 cor.

Primească generoşii donatori cele mai călduroase mulţămite. — *Direcţiunea şcoalelor medii gr. or. române din Braşov.*

Târgurile de vite în Braşov. Ministrul reg. ung. de comerciu — prin ordinul său din 31 Maiu 1908 Nr. 46480/IV — a dat voie oraşului Braşov, pe lângă cele 2 târguri de vite ce le are, să mai ţină totdeauna Miercurea a doua din luna lui Aprilie a fiecărui an încă un târg de vite precum şi încă un târg de producte crude, de bucate şi de grâu de sămânţe, care va dura totdeauna trei zile şi se va ţinea în fiecare an în luna lui Octomvrie, Luni, Marţi şi Miercuri, adecă de-odată, respective într'una cu târgul de vite de toamnă. Dintre târgurile încuviinţate de nou cel mai apropiat se va ţinea în Octomvrie 1908, iară celalalt adecă cel de vite se va ţinea în Aprilie 1909.

Cu ocaziunea sfinţirei bisericei din Baţa la 20 Septemvrie nou 1908, curatoratul bisericei gr. cat. din Baţa (afiliată Reteagului) va aranja *o petrecere cu joc* pentru inteligenţă în sala restaurantului Tömlö István din Reteag, cu preţul de întrare de 2 coroane, iară pentru popor în pavilonul din curtea bisericei celei nouă, cu preţul de întrare 50 fil. de persoană. Inceputul la 6½ oare seara. Venitul curat este destinat în favorul bisericei gr. cat. din Baţa. Ioan *Sonea*, preot gr. cat. local. Gavril *Hatos*, curator primar. Florian *Hatos*, Gavrilă *Borbel*, curatori. *Programa serbărilor* e următoarea: Sâmbătă, în 19 Septemvrie, după amiazi la 4 oare se va servi înseratul. Duminecă, în 20 Septemvrie, dimineaţa la 7½ oare servirea mânecariului (utreniei) în biserica veche. La 8 oare sosirea delegatului episcopesc şi primirea lui, după care imediat se va face procesiunea dela biserica veche la cea nouă şi se va începe actul sfinţirei bisericei şi apoi sf. liturgie solemnă. — Banchetul. — (M. On. Domni Preoţi sunt rugaţi a vesti acest act solemn credincioşilor.)

Iarăşi o victimă a beţiei. O mare nenorocire s'a întâmplat eri (Miercuri în 9 l. c.) între 10 şi 11 oare a. m. în comuna Rebrişoara. Iată ce ni se scrie din Năsăud:

Doi oameni din Rodna-veche, Grapa Toader şi Ferencz Károly, aducând într'o căruţă o piatră de moară — aproape de edificiul şcoalei — poate când au vrut să meargă pe partea de drum ce duce din sus de podul ce e peste părăul morii, fiind beţi, nu au băgat de seamă şi răsturnând căruţa a căzut piatra de moară pe Ferencz Károly, aşa cât momentan l'a sdrobit, de a rămas mort pe loc. Fiind om cu familie a rămas văduva cu câţiva orfani. Celălalt tovarăş, nefiind aşa de beat, a scăpat nevătămat. Notarul numai decât a făcut arătările oficioase. Procurorul a început ancheta, pentru a constata culpabilitatea. — Feriţi-vă de necumpătare şi învăţaţi odată din astfel de exemple, de a nu mai bea, până ce nu mai puteţi. Având afaceri în comuna Rebrişoara văzui cadavrul«. *am.*

Concert Gerhard Jekelius. In 17 l. c. n. va da un concert în sala Redutei din Braşov, d-l Gerhard Jekelius. Tînărul artist va fi acompaniat la pian de d-l Rudolf Lassel. In program sunt luate cântece de Schubert, Schumann, H. Wolf, R. Strauss, M. Schillings, R. Lassel şi Brahms. Inceputul concertului la oarele 8 seara. Bilete se află de vânzare la librăria Hiemesch.

Revolta unor rezervişti bosniaci. Din Serajevo se anunţă, că două sute cincizeci de rezervişti, cari erau transportaţi cu un tren militar, s'au revoltat în gara Maclai. Cu privire la această revoltă ministerul de războiu a fost încunoştiinţat Joi dimineaţa, că un grup de două sute cincizeci

---

nile din ziua următoare Pe la şeapte ceasuri i-se aduse din otel o slabă cină, pe care o mănâncă citind, apoi, când noaptea sosi, ea rămase întinsă fără lumină pe un fotoliu tras lângă fereastră, căutând să respire puţin aier proaspăt, şi ascultând, într'o atitudine de obosit furnăitul uliţei sgomotoase. — Pe la unsprezece ore, când mă întorsei, văzui că era culcată; dar aprinsese o lumânare, şi la lumina aceasta pâlpăitoare, ea-si cetea încă materiile examenului. In sfârşit adormi, dar ce somn, ce vise îngrozitoare! toţi câţi au trecut examene o pot spune.

Ziua următoare, când mă sculaiu la *Angelus*, ea era deja în picioare şi pieptănată. Incepu iarăşi, cu aceleaşi precauţiuni periarea rochiei celei negre, îşi prinse pălăria de paie pe cap, apoi, cu cartonul la subţioară, apucă pe la şeapte ceasuri drumul sălii de examene.

* * *

Se înapoia la cinci după amiazi. Dar de data aceasta cu o faţă tulburată. Şi aruncă cartonul, îşi luă pălăria, şi răsturnându-se în fotoliu cu coatele pe masă, cu mânile în păr, isbucni în lacrimi. — Pricina durerei sale nu era îndoiasă, vai! Biata fată căzuse la examanul în scris. Atâtea zile de muncă, atâtea silinţe, tot acest surmenaj al creerului, nu au putut duce decât la o cădere. Durerea ei era revărsată în bună voie, era zdrobitoare. Intr'însa se putea ceti dărîmarea a mai mult decât a unui singur castel în Spania. Grija viitorului, umilinţele înapoierii, o întreagă tragedie umilă şi jalnică...

Ea se ridică deodată, îşi şterse ochii ei roşii, îşi muie chipul în apă, apoi, în vreme ce suspinele convulsive îi ridicau încă pieptul, ea îşi legă la un loc cărţile, îşi închise în carton echerul şi linia cea lată nouă! nouţă, închise câteva obiecte mărunte de toaletă într'un săculeţ de piele şi sună să vie băiatul, de bună sema ca să-i plătească şi să caute o trăsură, — căci, câteva clipe după aceea, o văzui căutând în portmoneul său şi numărând cu tristeţă banii ce-i mai rămâneau.

Intr'un sfert de ceas se pieptănă, îmbrăcă o prea modestă mântăluţă de lână şi, fără măcar să arunce o privire de adio spre odaia aceasta, în care îşi petrecuse atâtea ceasuri de nădejde şi de grijă, ea plecă. O trăsură o aştepta la poarta otelului; urcă într'însa cu puţinul său bagaj, şi birjarul trosni din biciu.

Intovărăşii cu o căutătură mişcată trăsura aceasta care ducea pe fată spre gara de Vest, şi care dispăru numai decât în prăfăria uliţei pline de soare.

Şi de atunci eu nu mai pot vedea fereastra odăi otelului din faţă fără sa mă gândesc cu o sfârşire de inimă la biata institutoare cu rochie neagră.

---

de rezervişti, cari erau transportaţi cu un tren militar, s'au revoltat din cauză că transportul dura de mai multe zile. Rezerviştii au oprit un tren de persoane, care intra în staţia Maclai şi au invitat pe călători să se coboare, voind să continue ei drumul până la staţiunea de debarcare. Cu mare greutate rezerviştii nemulţumiţi au fost liniştiţi şi convinşi să se urce în trenul militar, care i-a adus până seara la staţiunea ce le era destinată.

Serată de recitare. D-na Friederica Stritt din Dresda va recita Marţi în 15 Sept. n. la oarele 8 seara în sala dela »Gewerbeverein« bucăţi alese din literatura poetică germană. Bilete în librăria Hiemesch. Intrarea: locul I cor. 2., locul II cor. 1, loc de stat 50 b.

Aeroplanul Wright. Din Washington se anunţă, că Orville Wright, fratele inventatorului care îşi experimentează actualmente aeroplanul în Franţa, a zburat Joi cu aeroplanul său pe locul de exerciţiu al armatei federale, timp de 57 minute şi 31 secunde, făcând de 58 ori ocolul locului de exerciţiu. Iuţeala medie pe oră a fost de 36 mile engleze. Orville Wright a bătut toate recordurile de până acum. Administraţiunea armatei va cumpăra un aeroplan Wright, dacă inventatorul va izbuti cu ocaziunea probelor oficiale, să rămână în aer timp de o oră, zburând cu o iuţeală de 40 mile engleze pe oră.

Consumul rachiului în Rusia. Datele publicate de curând asupra rachiului în Rusia, în primele şase luni ale anului curent, sunt cât se pot de interesante. Din datele acestea se vede, că în regiunea monopolui rachiului (Rusia europeană şi asiatică) s'a vândut în intervalul dela 1 Ianuarie până la 1 Iulie 1908 o cantitate de 40 milioane 487.500 vedre de rachiu, cu 600.185 vedre mai mult decât în perioada corespunzătoare din anul 1907. Incasările din vânzarea rachiului în acel interval, au fost de 327 milioane 795 de mii 312 ruble, cu 3 milioane 745.836 ruble mai mult ca în prima jumătate a anului 1907. Prin urmare cu toată recolta rea şi sărăcia populaţiei, beţia creşte în Rusia.

Holera la Petersburg. In baza cercetărilor bacteriologice s'a stabilit primul caz de holeră asiatică la Petersburg. Zece bolnavi suspecţi au fost aduşi la spital.

Mulţămită publică! Intru amintirea vecinică a scumpei şi nobilei d-sale soţii — St. Domn George Fleşiariu, căpitan c. r. penzionat, domiciliat în Aigen — a binevoit a dona pentru fondul de rezervă al Reuniunii de înmormântare din Cincul-mare, suma de: Coroane 50 (Cincizeci). Exprimăm jalnicului Domn călduroasele noastre mulţămite pentru generoasa donaţiune — precum şi cele mai sincere condolenţe pentru pierderea nereparabilă, ce a avut a suferi prin răposarea fericitei d-sale soţii. *Cincul-mare*, 9 Septemvrie 1908.

Reuniunea de înmormântare română: Dionisie Slănuleţ, secretar.

2—3 elevi se pot plasa pe lângă întreaga întreţinere la o familie germană bună, cu locuinţa în str. Prundului Nr. 53 etagiul I. La dorinţă se dau în casă şi lecţii de pian şi de cant.

Se caută în cancelaria advocatului Dr. Alexandru *Morariu* din Elisabetopol (Erzsébetváros) un candidat de advocat cu praxă bună, pe lângă condiţii favorabile.

»Waldkafee«. Mâne se va ţinea în grădina »Waldkafee« serbarea de toamnă anunţată pentru copii. Muzică! Baloane! Inceputul la orele 3. Intrarea liberă.

Orhestra oraşului va concerta Duminecă la orele 11 a. m. şi Luni la orele $5^1/_2$ p. m. la promenada de jos.

Un candidat de advocat cu praxă bună află aplicare durabilă pe lângă condiţiuni favorabile dela 1 Octomvrie a. c. în cancelaria subscrisului. — *Dr. Dionisie Roman*, advocat, Mediaş (Medgyes).

De ale congruei. *Din Marginea Câmpiei* ni-se scrie: Onorată Redacţiune! Domnii dela »Unirea« nr. 35 a. c., cetind corespondenţa mea din nr. 182 al *„Gazetei Transilvaniei«* publică un estras foarte greşit din ea în cestiunea congruei. Probabil că în acel timp au trecut furtuni mari cu nuori grei şi întunecoşi peste focularul luminei din Blaj, unde se redactează »Unirea«, de s'a văzut aşa rău. Ar fi bine ca astfel de întortocheri să se lase pentru gazetăria maghiară, pentru-că ea le-a luat în arândă. *Munteanul din Câmpie.*

CONVOCARE. Adunarea generală a despărţământului Mercurea al »Asociaţiunei« se va ţinea la 7/20 Septemvrie a. c. în comuna Reciu, cu ocaziunea sfinţirei şcoalei de acolo. Prin aceasta se învită toţi membrii asociaţiunei şi iubitorii de înaintarea poporului nostru.

Programul: 1. Deschiderea şedinţei. 2. Raportul comitetului. 3. Raportul cassarului. 4. Exmiterea unei comisiuni pentru censurarea raportului cassarului. 5. Exmiterea unei comisiuni pentru încassarea taxelor şi înscrierea de membri noi. 6. Prelegere despre «alcoolism« de Nicolae Simulescu. 7. Alte propuneri. 8. Inchiderea şedinţei.

Mercurea, 24 August (10 Sept.) 1908.

Avram S. Păcurar, director. *Dr. Nicolae Schiau*, secretar.

CONCURS. *Despărţământul Timişoara al: „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român"* escrie concurs cu terminul de 1 Februarie 1909 şi cu un premiu de: *Cor. 50.* pentru cev mai bună lucrare despre: »Rentabilitatea Rassei nobile a vitelor cornue«. Lucrările sunt a se adresa până la terminul de mai sus d-lui Romulus Cărăbaşiu, directorul despărţământului Timişoara-Astra, în Timişoara, Temesvár-Belváros. — *Timişoara*, la 10 Septemvrie 1908.

Varietăţi.

Direcţia institutului german de arheologie din Cairo, care de mai multă vreme face cercetări în platoul Abuzir, a descoperit de curând un templu funerar din timpul dinastiei a VI-a egipteană, adecă cu 2500 de ani înaintea erei creştine.

Imprejurul templului s'a găsit apoi o canalizare aproape neatinsă, făcută din fier pentru apă, cu robinete etc. — aproape la fel cu acelea din timpul nostru.

Templul e decorat, între altele, cu nişte bas-reliefuri, cari reprezintă pe Faraon stând de vorbă cu zeii egipteni, câteva subiecte răsboinice, etc. — toate rămase întregi.

Galeriile se razimă de nişte coloane tăiate în formă de palmier — şi acestea sunt cele mai frumoase şi cele mai vechi dintre cele descoperite până azi.

Aceste tot mai numeroase descoperiri ne conving tot mai mult, că dacă în cele artistice (mai cu seamă arhitectonice) nu i-am întrecut pe cei vechi, nici cu ştiinţele nu suntem tocmai mult departe de ei.

*

Se ştie, că în Anglia nu e serviciu militar obligatoriu. Insă caracterul aproape bolnăvicios al înarmărilor, pe cari le fac aproape toate statele europene, în această epocă a congreselor internaţionale de pace, a pus pe gânduri şi pe Englezii absorbiţi mai mult de industria şi comerţul lor.

Cu toate că din partea ministerului respectiv se pregăteşte ceva mai de multă vreme, în Anglia, un deputat socialist publică el un proiect de lege pentru serviciul obligător (iată şi un socialist care e pentru serviciu obligator!)

Amănuntele de mai jos însă ne vor dovedi, că socialistul n'a călcat peste principiile sale politico-sociale.

Acest proiect, publicat în revista socialistă din Londra *Justice*, prevede serviciu activ dela 18 până la 29 ani pentru ori-ce cetăţean englez în stare de a purta arma.

Perioada de instrucţie şi încazarmare însă ar dura 48 de zile în primul an şi apoi în fie-care an tot mai puţin până la vârsta de 29 ani.

Şi pentru ca legea să fie în adevăr democratică (ca şi armata) se prevede în proiect 7.50 lei soldă pentru fie-care soldat, 8.50 pentru caporal şi 9.40 pentru sergent. Iată soldaţi cu câte 200—300 lei pe lună. Şi în adevăr trebuie să se ţină seamă de venitul ce l'ar putea avea un cetăţean nefiind în cazarmă.

Serviciu obligător s'ar înfăptui în vederea unei invazii ce ar putea veni din afară (Germania de pildă) şi această armată nu va putea fi folosită în cazul grevelor sau turburărilor civile; de asemenea soldatul fiind sub drapel îşi poate exercita totuşi drepturile civile şi politice.

Aşa o armată tot mai poate încăpea în toleranţa civilizaţiei şi, dacă şi celelalte state s'ar mărgini numai la atâta, ar fi nădejde ca să se facă ceva serios în congresele de pace. Dar oare parlamentul englez va primi acest proiect?...

M.

Glume.

Rămăşag.

Un chior face prinsoare cu un prieten al său cu ochi sănătoşi, că el vede mai multe lucruri decât prietenul său, deşi n'are decât un singur ochiu.

— Apoi de, zice prietenul, ştiu şi eu; eu nu văz la tine decât un ochiu, pe când tu la mine doi.

*

Intre prietene:

— Draga mea, eu nu înţeleg asprimea ta faţă de bietul X... Ţi-e atât de devotat, că ar fi în stare să se arunce în apă ca să te scape dela moarte.

— O fi... dar eu nu mă înec niciodată, iar el mă plictiseşte necontenit.

*

Semnalmentele din paşaportul unei doamne:

»Talia mijlocie. Ochii căprii. Părul — *deocamdată* — blond

Vesele.

Intr'o judecătorie din Londra.

— Ia cartea în mâna dreaptă şi jură, zise judecătorul cu un ton sever martorului fricos şi încurcat.

— Nu pot, răspunde acesta cu voce slăbită.

— Eşti Scoţian, se vede, reluă judecătorul cu un suris infernal, — sau romano-catolic, sau jidan, sau mohametan, sau budhist, sau... Nu mă priveşte. Ia cartea în mâna dreaptă şi jură aşa cum cere legea.

— Nu pot, replică martorul, cu ceva mai multă energie.

— Bagă de seamă, martorule! Ai teamă de justiţie! Fă jurământul cuvenit.

— Nu pot! Nu pot!

Faţa judecătorului se aprinse îngrozitor. Din cărămizie se făcu vânătă.

Cu o voce, care nu mai părea a sa, strigă din puterea pieptului său:

Pentru ce!

— Fiindcă, răspunde martorul cu demnitate, fiindcă îmi lipseşte mâna dreaptă.

Judecătorul făcu singurul lucru ce-i mai rămânea: muri de apoplexie.

Bibliografie.

Colecţiunea de predici a profesorilor Dr. T. Tarnavschi şi Dr. E. Voiutschi, ilustrii profesori dela universitatea din Cernăuţi, va apărea în Tipografia diecezană din Caransebeş în a II. ediţie, sub îngrijirea elevului lor Dr. Dimitrie Cioloca. Opul va consta din *3 tomuri* à 5 cor., aşadară la un loc 15 cor. pentru abonaţi şi 18 cor. afară de abonament. Opul se va pune sub tipar îndată ce din abonamente se vor asigura spesele tiparului. Abonamentele, cari se primesc numai pentru opul întreg, au a se anunţa numai *până în 15 (28) Septemvrie* la domnul *Dr. Dimitrie Cioloca profesor în Caransebeş.* Considerând că aceste predeci îndată după apariţia lor s'au fost epuisat, aşa că deja după 1 an ele nu s'au mai aflat pe piaţa de cărţi, apoi că numai dela apariţia în a doua ediţia a lor depinde tipărirea şi a celorlalte tomuri referitoare la *sărbători şi diferite alte ocaziuni*, recomandăm cu căldură clerului nostru abonarea opului.

ULTIME ŞTIRI.

Agram, 12 Septemvrie. Noaptea trecută a fost arestat la Skad învăţătorul sârb Petre Petrovici, la locuinţa căruia s'au confiscat scrisori compromiţătoare şi drapele sârbeşti. El va fi predat tribunalului din Agram. La Kirsici a fost arestat institutorul Trimce. A fost apoi cercetată casa bisericei din Stipan. La locuinţa preotului Nicolau Niclitici s'au confiscat scrisori compromiţătoare. După cum se afirmă s'au operat numeroase alte arestări.

Cernăuţi, 12 Sept. — Agitaţia din sânul ţăranilor din Bucovina creşte pe fiecare zi. Sătenii sunt desperaţi din cauză că sunt expuşi să moară de foame din pricina secetei de astăvară şi a inundaţiilor, cari au distrus apoi rămăşiţele recoltei.

Paris, 12 Sept. — O înţelegere deplină s'a stabilit între toate puterile în ce priveşte textul notei franco-spaniole. Se aşteaptă acum ca cabinetul din Berlin să se asocieze fără condiţii programului cuprins în această notă.

Petersburg. 12 Sept. — Contele Tolstoi s'a restabilit. Sosesc la reşedinţa bătrânului scriitor, Iasnaia-Poliana (guvernamântul Tula), nenumărate telegrame şi scrisori de felicitare; vin telegrame până şi din Siberia. Manifestările ce se fac lui Tolstoi au însă mai mult un caracter privat din cauza măsurilor poliţieneşti luate; de altfel autorităţile se arată indiferente manifestărilor făcute pentru sărbătorirea marelui scriitor. Majoritatea ziarelor au publicat articole de laudă pentru Tolstoi semnate de cei mai de frunte scriitori.

Moscova. 12 Sept. Ziua naşterei contelui Tolstoi a fost sărbătorită în cercul strict al familiei. Tolstoi e foarte slab, însă starea sa se poate considera ca bună.

Paris. 12 Sept. — Printre intelectualii din America, Franţa şi Anglia, circulă ideea unei grandioase manifestaţiuni, prin care să se protesteze împotriva interzicerei de către guvernul rus a sărbătorirei lui Tolstoi. Protestarea aceasta, care se va face sub forma unei scrisori deschise către guvernul rus, va fi semnată de fruntaşii politicei, literaturei şi artei din ţările sus numite.

Diverse.

Scrisori de ale lui Galileo Galilei. In Italia a fost descoperit un mare număr de scrisori, pe cari celebrul fizician şi astronom Galileo Galilei le-a trimis — pe cele mai multe — lui dela Porta şi în cari e descris în chip amănunţit rezultatul observaţiunilor şi descoperirilor ce sunt legate de numele vestitului astronom. Valoarea acestor scrisori — vre-o 20 la număr — e extraordinar de mare din punct de vedere ştiinţific. Proprietarul scrisorilor e un aristocrat din Roma; el are de gând — după cum spun ziarele italiene — să vânză în streinătate preţioasele documente istorice. Se crede că tot Americanii vor pune mâna pe ele. Guvernul italian însă caută să cumpere el scrisorile şi să le depună în muzeul Galilei.

In scopul acesta s'au început tratări între vânzător şi ministerul cultelor.

Dar preţul cerut pentru scrisori e aşa de mare — cam 500,000 franci — încât nu se crede că se va putea face târgul.

*

Universitatea din Tokio. — Cea mai cercetată Universitate din lume e cea din Tokio. Ea se compune din şase facultăţi: drept, medicină, ştiinţe, literatură, filosofie şi agricultură — mai cuprinzând şi 2 secţii deosebite, una de drept francez şi alta de literatură franceză.

Cursurile acestea sunt urmate de 5000 de inşi. Numărul profesorilor e de 300, printre ei se află şi 12 Europeni.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

Nr. 15074/1908.

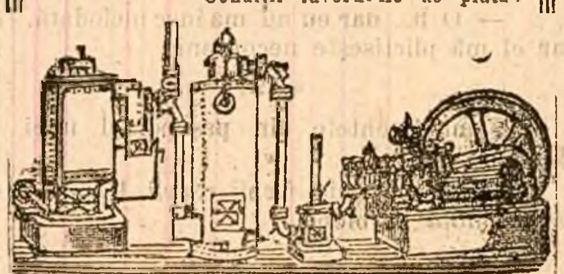
Publicațiune de licitațiune cu oferte.

Spre a asigura curățirea orașului în răstimpul dela 1 Decemvrie 1908 până la 30 Septemvrie 1913, se va ținea licitațiune cu oferte la 8 Octomvrie 1908 la 10 oare a. m. în despărțământul V-a de economie al magistratului orășenesc.

Condițiunile de ofert și cele de contract se pot vedea în despărțământul arătat mai sus în fiecare zi de lucru pe timpul oarelor de cancelarie dela 8—12 a. m. când cei interesați pot lua copii sau și câte un exemplar tipărit dela despărțământul V-a cu prețul de 8 cor. exemplarul întru cât exemplarele vor fi de ajuns.

Brassó, în 3 Septemvrie 1908.

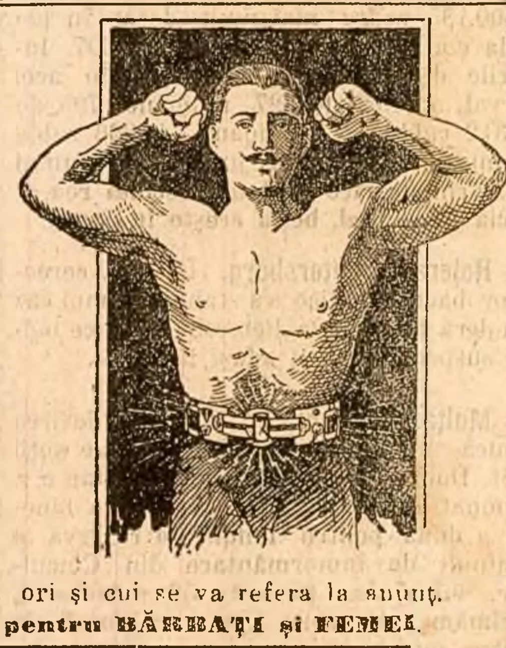
(317,1—2.) *Magistratul orășănesc.*



Abonamente la
„Gazeta Transilvaniei"
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.









Tipografia A. Mureșianu, Brașov.